

Evaluering af projekt for borgere med hjerneskade og psykiske problemstillinger:

Indledning:

Ideen til dette projekt er vokset over længere tid, da jeg i mit arbejde med yngre kognitivt hjerneskadede borgere kan se, at en høj procentdel af denne borgergruppe har fået psykiske problemstillinger i forbindelse med deres hjerneskade. Disse problemstillinger bliver ikke ordentligt bearbejdet og de kommer til at fylde rigtig meget over tid. Det har gjort, at jeg gerne ville prøve at hjælpe en udvalgt gruppe videre i deres liv, hvor jeg vurderer at en indsats med en neuropsykolog, socialrådgiver og ergoterapeut kunne hjælpe med dette. Derfor er nedenstående blevet sat i værk.

Baggrund:

Formål med projektet:

At den enkelte borger får viden om hjerneskaden; får information om (tabubelagte)følsomme emner som følelsesmæssige ændringer og parforhold; får redskaber til at håndtere stress og depression i forhold til hjerneskaden og får indsigt og kommer videre i accepten af de ændringer hjerneskaden har medført.

At borgerne møder andre personer, der er i lignende livssituation som dem selv, og de kan få hjælp til at danne netværk.

At borgerne får bearbejdet accepten af skaden og i højere grad lærer at tackle livssituationen samt får forskellige informationer i forhold til skaden. Dette skulle i sidste ende gerne munde ud i, at borgeren kommer hurtigere ud på arbejdsmarkedet.

1. Højeste formål – Bedre livskvalitet, hurtigere ud på arbejdsmarkedet.
2. Information
3. Komme videre med accepten af skadens følger
4. Danne netværk.

Målgruppe:

Yngre kognitivt hjerneskadede borgere i Hedensted Kommune i den erhvervsaktive alder, som har været gennem et træningsforløb i Rehabiliteringsafdelingen. De har på en eller anden måde tilknytning til jobmarkedet stadigvæk. De har en hjerneskade med lettere eller sværere kognitive følger. Derudover psykiske problemer i forbindelse med hjerneskaden, f.eks. depression, stress

eller angst. De skal være motiverede for at arbejde med deres skadesfølger og de skal have en vis grad af selvindsigt.

Borgerne er blevet udvalgte ud fra kendskabet til deres forløb, og en nogenlunde homogen gruppe er blevet sammensat og derefter kontaktet.

Rammer:

Gruppeforløbet finder sted i Sundhedshuset, Ny Skolegade 4 Løsning.

Varighed en gang i ugen af 2 times varighed, med en indlagt pause på 20 minutter.

Borgeren deltager 6 gange og derudover vil der være en opfølgningssamtale i gruppen en gang 2 måneder efter. Herefter opfordres der til selvhjælpsgrupper, hvor der sættes en mailliste i gang. Gruppeforløbet har fundet sted det sidste halvår af 2014, fra august til oktober og med opfølgning i december.

Deltagerne har besvaret et spørgeskema i august ved start og i december ved opfølgning.

Indhold:

1. Hjernens funktion og skadesfølger.
2. Håndtering af energi og stress.
3. Følelsesmæssige ændringer efter hjerneskaden.
4. Samtale og information om familie og parforhold.
5. Information om muligheder og regler i forhold til jobmarkedet.
6. Borger fortæller hans historie.
7. Opfølgning

- De første 4 gange er med neuropsykolog og ergoterapeut.
- Den 5. gang er med en sagsbehandler fra jobcenteret og ergoterapeut.
- Den 6. gang med en borger og ergoterapeut.
- Sidste gang med ergoterapeut.

Erfaringer:

Det har været et meget vellykket gruppeforløb, hvor de 8 borgere der har deltaget, hver især har meldt tilbage, at de har fået rigtig meget ud af det.

De borgere, der egentlig var indtænkte i dette projekt, havde ikke overskud til at deltage. De fik tilbuddet inden sommerferien, hvor de sagde ja/måske og har så meldt fra efter sommerferien, da vi nærmer os opstart. Dette på grund af studiestart, jobafprøvning, sygdom og andet.

Det har derfor været nødvendigt at opsøge borgere, som har været afsluttet i træningsforløb for længere tid siden. Det siger noget om, at mange af dem, der er i træning, ikke har overskuddet lige der og ikke har fokus på de psykiske problemstillinger, men at behovet kommer senere i forløbet.

Dette viser, at i forhold til hjerneskadede borgere er der behov for brush up eller opfølgning i mange år efter skaden, da det at få en hjerneskade er en livslang ændring af livet. Der dukker nye udfordringer op, når andre er lukket ned, fordi der så er overskud til at få det nye bearbejdet.

Efter 5. gang i gruppeforløbet begyndte deltagerne virkelig at finde hinanden og danne netværk. Det var en kæmpe succes. Det viser, at der skal flere gange til, for at borgerne lærer hinanden at kende og føler sig trygge til at danne disse netværk. De sluttede af med at skrive en mailliste, hvor de ville holde kontakt med hinanden.

Efter de første 4 gange med neuropsykologen var der meget positive tilbagemeldinger fra deltagerne. Følgende blev fremhævet som kommentarer:

1. Det har været godt, at være samlet med andre der har de "skjulte handicaps". Det var vigtigt for dem, at de andre ikke var fysisk handicappede, men at de så "normale" ud. Hvorimod at alder og køn ikke betød så meget. Der har i dette gruppeforløb været stor aldersspredning i gruppen.
2. Det har passet borgerne fint, at det har været 1 gang i ugen, men de kunne godt have haft behov for 2½ time pr. gang, så der kunne være 2 pauser i stedet for 1, da de er meget trætte efter 1 times undervisning/øvelser.
3. Det har været godt med vekselvirkning imellem undervisning og opgaver/erfaringsudveksling.
4. Det kunne være en ide, at hver deltager skulle forberede lidt om sig selv/ sin egen historie til første gang, for at deltagerne lære hinanden bedre at kende. Dette kunne stå i introbrevet der blev sendt ud.

Følgende blev fremhævet af borgerne ved slut:

1. Mange er kommet meget længere i accepten af skaden og dens følger.
2. De er forskellige steder i deres sygdomsforløb og har kunnet drage erfaringer fra hinanden.
3. De har fået en forståelse for deres situation og har lært deres "nye" jeg bedre at kende.

Erfaringen var, at det var et godt sammensat gruppeforløb både i forhold til gruppesammensætning og indhold/ emner. Idet de først havde fået nogle gode grundsten med neuropsykologen og derefter fandt ud af, at de havde mange ting til fælles ved indlæg fra socialrådgiver og borgerfortællingen.

Borgerne har udfyldt et spørgeskema ved opstart af gruppeforløbet og en revurdering igen til opfølgninggangen i gruppeforløbet. 8 borgere har besvaret spørgeskemaet ved opstart og 6 borgere har besvaret ved slut. Der er generelt rykket lidt eller meget i den positive retning ved alle spørgsmålene. Dette kan ses i bilag 1.

Konklusion:

Forløbet har været en succes, hvor der kan ses øget livskvalitet på flere parametre.

Derudover har det været meget lærende for egen organisation at være i så tæt samarbejde med neuropsykologen.

Erfaringen efter dette projekt er, at hjerneskadede borgere ikke kan kapere en masse tilbud lige i starten, men ofte får et behov senere hen i deres liv/forløb f.eks. 1-2-3 år efter alle tilbud er ophørt/ træning osv. Dette fordi en hjerneskade er så stor en omvæltning i deres liv og det tager lang tid at komme tilbage på sporet.

Der vil ca. 1 gang årligt være borgergrundlag for at samle en gruppe i denne kategori til et hold.

Perspektivering:

Der ligger et stort behov for opfølgning for denne kategori af borgere. Det er tydeligt, at den yngre kognitivt skadede borger ikke har plads til at arbejde med de psykologiske processer tidligt i rehabiliteringsforløbet. Da er der fokus på de fysiske og kognitive følger efter hjerneskaden og man kan ikke rumme mere på dette tidspunkt i. Men det bliver super vigtigt, at der følges op mestringssevnen, når borgeren er parat til dette. Det har stor indvirkning på borgerens mulighed for at deltage på arbejdsmarkedet og opfølgningen kan have en samfundsfremmende indsats i forhold til målgruppen.

Ergoterapeut Mie Dam Sørensen.

Dato 17.11.2014.